

Stampa u Informazzjoni

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea
STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 29/22
il-Lussemburgu, 22 ta' Frar 2022

Sentenza fil-Kawża C-160/20
Stichting Rookpreventie Jeugd et

Sigaretti bil-filtru: il-metodu stabbilit mill-ISO sabiex jiġu ddeterminati l-livelli massimi ta' emissjoni ta' qatran, ta' nikotina u ta' monossidu tal-karbonju, li għalih jirreferi d-dritt tal-Unjoni, huwa validu u infurzabbli fil-konfront tal-produtturi tas-sigaretti

Madankollu, peress li ma ġiex ippubblikat f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, dan il-metodu ma huwiex infurzabbli fil-konfront ta' individwi b'mod ġenerali, bħal assoċjazzjonijiet ta' protezzjoni tas-saħħa tal-konsumaturi

F'Lulju u Awwissu 2018, Stichting Rookpreventie Jeugd (il-Fondazzjoni għall-Prevenzjoni tat-Tipjip fost iż-Żgħażaġh, il-Pajjiżi l-Baxxi) u erbatax-il entità oħra (iktar 'il quddiem ir-"rikorrenti") ipprezentaw talba għal ordni quddiem in-Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (l-Awtorità Olandiża tal-Kontroll tal-Prodotti tal-Ikel u tal-Konsumatur). Ir-rikorrenti talbu lil din l-awtorità, minn naħa, li hija tiżgura li s-sigaretti bil-filtru proposti lill-konsumaturi fil-Pajjiżi l-Baxxi josservaw, meta dawn jintużaw għall-użu intiż tagħhom, il-livelli massimi ta' emissjoni ta' qatran, ta' nikotina u ta' monossidu tal-karbonju stabbiliti mid-Direttiva 2014/40¹ u, min-naħa l-oħra, li hija tordna lill-manifatturi, lill-importaturi u lid-distributuri ta' prodotti tat-tabakk, jirtiraw mis-suq is-sigaretti bil-filtru li ma josservawx dawn il-livelli ta' emissjoni.

Id-deċiżjoni ta' ċaħda ta' din it-talba kienet is-suġġett ta' azzjoni amministrattiva mressqa mir-rikorrenti quddiem is-Segretarju tal-Istat. Wara ċ-ċaħda ta' din l-azzjoni, ir-rikorrenti pprezentaw azzjoni ġudizzjarja quddiem ir-Rechtbank Rotterdam (il-Qorti Distrettwali ta' Rotterdam, il-Pajjiżi l-Baxxi). Huma sostnew li l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40² ma jimponix l-użu ta' metodu speċifiku ta' kejl tal-livelli ta' emissjoni u li minn diversi studji jirriżulta, fost affarijiet oħra, li metodu ieħor ta' kejl (imsejjaħ "Canadian intense") għandu jiġi applikat sabiex jiġu ddeterminati l-livelli eżatti ta' emissjoni għas-sigaretti bil-filtru użati konformement mal-użu previst tagħhom.

Il-Qorti Distrettwali ta' Rotterdam ressqet quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja talba għal deċiżjoni preliminari li tirrigwarda b'mod partikolari l-validità tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 fid-dawl tal-prinċipju ta' trasparenza³, ta' diversi dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni⁴ kif ukoll fid-dawl tal-Konvenzjoni Qafas tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa dwar il-Kontroll fuq it-Tabakk⁵.

¹ Direttiva 2014/40/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi tal-Istati Membri rigward il-manifattura, il-prezentazzjoni u l-bejgħ tat-tabakk u prodotti relatati u li tħassar id-Direttiva 2001/37/KE (ĠU 2014, L 127, p. 1). L-Artikolu 3(1) ta' din id-direttiva jipprevedi l-livelli massimi ta' emissjoni ta' qatran, ta' nikotina u ta' monossidu tal-karbonju għas-sigaretti mqiegħda fis-suq jew immanifatturati fl-Istati Membri (iktar 'il quddiem il-"livelli massimi ta' emissjoni stabbiliti mid-Direttiva 2014/40").

² Skont l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40, "[l]-emissjonijiet ta' qatran, nikotina u monossidu tal-karbonju minn sigaretti għandu jitkejjel fuq il-bażi tal-istandard ISO 4387 għall-qatran, l-istandard ISO 10315 għan-nikotina, u l-istandard ISO 8454 għall-monossidu tal-karbonju. L-eżattezza tal-kejl tal-qatran, tan-nikotina u tal-monossidu tal-karbonju għandha tiġi ddeterminata skont l-istandard ISO 8243."

³ Previst fit-tieni paragrafu tal-Artikolu 1 u fl-Artikolu 10(3) TUE, fl-Artikolu 15(1) u fl-Artikolu 298(1) TFUE kif ukoll fl-Artikolu 42 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta").

⁴ Artikolu 114(3) u Artikolu 297(1) TFUE, Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 216/2013 tas-7 ta' Marzu 2013 dwar il-pubblikazzjoni elettronika ta' *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* (ĠU 2013, L 69, p. 1) u l-Artikoli 24 u 35 tal-Karta.

⁵ Il-Konvenzjoni Qafas tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa dwar il-Kontroll fuq it-Tabakk (iktar 'il quddiem il-"FCTC"), konkluża f'Genève fil-21 ta' Mejju 2003, li fiha huma partijiet l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha.

Permezz tas-sentenza tagħha, mogħtija mill-Awla Manja, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonferma l-validità ta' din id-dispożizzjoni, billi tqis li din hija konformi b'mod partikolari mal-prinċipji u mad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni u tad-dritt internazzjonali msemmija fir-rinviju għal deċiżjoni preliminari ⁶.

Il kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fl-ewwel lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li, skont l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40, il-livelli massimi ta' emissjoni stabbiliti minn din id-direttiva għas-sigaretti intiżi għat-tqegħid fis-suq jew immanifatturati fl-Istati Membri, għandhom jitkejlu skont metodi ta' kejl li jirriżultaw mill-istandards ISO li għalihom tirreferi din id-dispożizzjoni. Fil-fatt, din tirreferi b'mod imperattiv għal dawn l-istandards ISO u ma ssemmi ebda metodu ieħor ta' kejl.

Fit-tieni lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tanalizza, qabelxejn, il-validità tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 fid-dawl tal-prinċipju ta' trasparenza. F'dan ir-rigward, hija tosserva li, għalkemm din id-dispożizzjoni tirreferi għal standards ISO li ma ġewx ippubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali, hija ma tipprevedi ebda restrizzjoni dwar l-aċċess għal dawn l-istandards, inkluż billi tissuġġetta dan l-aċċess għall-preżentazzjoni ta' talba magħmula skont id-dispożizzjonijiet dwar l-aċċess tal-pubbliku għad-dokumenti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni ⁷. Sussegwentement, għal dak li jirrigwarda l-validità tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 fid-dawl tar-Regolament Nru 216/2013 ⁸, il-Qorti tal-Ġustizzja tinnotta li l-legalità interna ta' din id-direttiva ma tistax, skont il-ġurisprudenza, tiġi eżaminata fid-dawl ta' dan ir-regolament. Għal dak li jirrigwarda, fl-aħħar, il-validità tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 fid-dawl tal-Artikolu 297(1) TFUE ⁹, moqri fid-dawl tal-prinċipju ta' ċertezza legali, il-Qorti tal-Ġustizzja tosserva li l-leġiżlatur tal-Unjoni jista', fid-dawl tas-setgħa diskrezzjonali wiesgħa li huwa għandu fil-kuntest tal-eżerċizzju tal-kompetenzi mogħtija lilu meta l-azzjoni tiegħu timplika għażliet ta' natura politika, ekonomika u soċjali u meta jintalab iwettaq evalwazzjonijiet u eżamijiet kumplessi, jirreferi, fl-atti li jadotta, għal għal standards tekniċi stabbiliti minn korp ta' standardizzazzjoni, bħall-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Istandardizzazzjoni (ISO).

Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li l-prinċipju ta' ċertezza legali jeżiġi li r-riferiment għal tali standards għandhom ikunu ċari, preċiżi u prevedibbli fl-effetti tagħhom, sabiex il-persuni kkonċernati jkunu jistgħu jorjentaw ruħhom f'sitwazzjonijiet u f'relazzjonijiet legali li jaqgħu taħt l-ordinament ġuridiku tal-Unjoni. F'dan il-każ, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li, sa fejn ir-riferiment magħmul mill-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 għall-istandards ISO huwa konformi ma' dan ir-rekwiżit u sa fejn din id-direttiva giet ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali, is-sempliċi fatt li din id-dispożizzjoni tirreferi għal standards ISO li, f'dan l-istadju, ma kinux is-sugġett ta' tali pubblikazzjoni ma huwiex ta' natura li jikkontesta l-validità tal-imsemmija dispożizzjoni.

Madankollu, għal dak li jirrigwarda l-infurzabbiltà tal-istandards ISO fil-konfront ta' individwi, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li, skont il-prinċipju ta' ċertezza legali, dawn l-istandards, li jsiru obligatorji permezz ta' att leġiżlattiv tal-Unjoni, huma infurzabbli biss fil-konfront ta' individwi b'mod ġenerali jekk huma stess ikunu s-sugġett ta' pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali. Għalhekk, fl-assenza ta' pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali tal-istandards li għalihom jirreferi l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40, l-individwi ma humiex f'pożizzjoni li jkunu jafu l-metodi ta' kejl tal-livelli ta' emissjoni stabbiliti minn din id-direttiva għas-sigaretti. Min-naħa l-oħra, għal dak li jirrigwarda l-infurzabbiltà tal-istandards ISO fil-konfront ta' impriżi, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li, sa fejn dawn għandhom aċċess għall-verżjoni uffiċjali u awtentika tal-istandards imsemmija fl-Artikolu 4(1)

⁶ B'mod partikolari, l-Artikolu 5(3) tal-FCTC.

⁷ Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 3, p. 331).

⁸ Ir-Regolament (UE) Nru 216/2013 jipprevedi b'mod partikolari r-regoli dwar il-pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali tal-atti tad-dritt tal-Unjoni.

⁹ Skont din id-dispożizzjoni, "[l]-atti leġislattivi għandhom ikunu publikati fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea. Dawn għandhom jidhru fis-sehħ fid-data indikata fihom jew, fin-nuqqas ta' dan, fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħhom".

tad-Direttiva 2014/40, permezz ta' organi nazzjonali ta' standardizzazzjoni, l-imsemmija standards huma infurzabbli fil-konfront tagħhom.

Fit-tielet lok, għal dak li jirrigwarda l-validità tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 fid-dawl tal-Artikolu 5(3) tal-FCTC ¹⁰, il-Qorti tal-Ġustizzja tosserva li din l-aħħar dispożizzjoni ma tippobjixxix kull parteċipazzjoni tal-industrija tat-tabakk fid-definizzjoni u fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tat-tabakk, iżda hija intiża biss sabiex tipprekludi li l-politiki għall-kontroll tat-tabakk tal-partijiet għal din il-konvenzjoni jkunu influwenzati minn interessi ta' din l-industrija. Għaldaqstant, is-sempliċi parteċipazzjoni tal-industrija tat-tabakk fl-istabbiliment tal-istandards inkwistjoni quddiem l-ISO ma hijjex ta' natura li tinvalida l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40.

Fir-raba' lok, għal dak li jirrigwarda l-validità tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/40 fid-dawl tar-rekwiżit ta' livell għoli ta' protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem ¹¹ kif ukoll tal-Artikoli 24 u 35 tal-Karta ¹², il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li, skont ġurisprudenza stabbilita, il-validità ta' din id-dispożizzjoni tad-Direttiva 2014/40 ma tistax tiġi evalwata abbażi ta' studji msemmija mill-qorti tar-rinviju fit-talba għal deċiżjoni preliminari. Fil-fatt, dawn l-istudji saru wara t-3 ta' April 2014, id-data tal-adozzjoni ta' din id-direttiva.

Fil-ħames u l-aħħar lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża l-karatteristiċi li għandu jkollu l-metodu ta' kejl tal-emissjonijiet għas-sigaretti li għandu jintuża, sabiex tiġi vverifikata l-osservanza tal-livelli massimi ta' emissjoni stabbiliti mid-Direttiva 2014/40, fl-ipoteżi fejn ir-riferiment magħmul fl-Artikolu 4(1) tagħha għal standards ISO ma jkunx infurzabbli fil-konfront ta' individwi. Għalhekk, hija tqis li dan il-metodu għandu jkun xieraq, fid-dawl tal-iżviluppi xjentifiċi u tekniċi jew tal-istandards adottati fuq livell internazzjonali, sabiex jitkejlu l-livelli ta' emissjoni rrilaxxati meta sigarett jintuża għall-finijiet previsti u għandu jieħu bħala bażi livell għoli ta' protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem, b'mod partikolari għaž-żgħažagħ. L-eżattezza tal-miżuri miksuba permezz ta' dan il-metodu għandu jiġi vverifikat mil-laboratorji approvati u ssorveljati mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri, imsemmija fl-Artikolu 4(2) tad-Direttiva 2014/40. Hija l-qorti nazzjonali li għandha tevalwa jekk il-metodi effettivament użati sabiex jitkejlu l-livelli ta' emissjoni humiex konformi mad-Direttiva 2014/40, mingħajr ma tieħu inkunsiderazzjoni l-Artikolu 4(1) tagħha.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

¹⁰ Din id-dispożizzjoni tipprevedi li, billi jiddefinixxu u jimplementaw il-politika tas-saħħa pubblika tagħhom fil-qasam tal-kontroll tat-tabakk, il-partijiet għal din il-konvenzjoni għandhom jiżguraw li dawn il-politiki ma jkunux influwenzati mill-interessi tal-industrija tat-tabakk, skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali.

¹¹ Previst b'mod partikolari fl-Artikolu 114(3) TFUE.

¹² L-Artikolu 24 tal-Karta jirrigwarda d-drittijiet tat-tfal. L-Artikolu 35 tal-Karta, min-naħa tiegħu, jikkonċerna l-protezzjoni tas-saħħa.